

Briuselis, 2018 m. birželio 1 d.
(OR. en)

**Tarpinstitucinė byla:
2018/0209 (COD)**

**9651/18
ADD 3**

**ENV 395
CLIMA 96
ENER 216
CADREFIN 69
CODEC 944**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. birželio 1 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2018) 293 final
Dalykas:	KOMISIJS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA“, pridedamas prie Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1293/2013

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2018) 293 final.

Priedama: SWD(2018) 293 final

Briuselis, 2018 06 01
SWD(2018) 293 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

dėl Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE)

{COM(2018) 385 final} - {SEC(2018) 275 final} - {SWD(2018) 292 final}

ES yra pasaulinė aplinkos apsaugos ir klimato politikos lyderė ir, kaip patvirtinta Pirmininko Jeano-Claude'o Junckerio 2017 m. *pranešime apie Sąjungos padėtį*¹, ji nori tą vaidmenį stiprinti².

Programa LIFE yra vienintelis ES fondas, skirtas tik aplinkos ir klimato politikos tikslams. Programos biudžetas kuklus, ir ja nusitaikyta į nišą, atsiradusią tarp Sąjungos programų, pagal kurias remiami moksliniai tyrimai bei inovacijos, ir Sąjungos programų, pagal kurias finansuojamos didelio masto priemonių įgyvendinimas.

Nors pagal programą LIFE vykdoma veikla tam tikros problemos tiesiogiai sprendžiamos vietoje, programos pagrindinis poveikis yra netiesioginis, t. y. jai tenka skatinamoji funkcija – inicijuoti, plėsti arba paspartinti tvarią gamybos, platinimo ir vartojimo praktiką remiant:

- geriausios praktikos bei žinių plėtojimą ir keitimąsi jomis;
- gebėjimų stiprinimą ir aplinkos bei klimato teisės aktų ir politikos įgyvendinimo spartinimą;
- suinteresuotuosius subjektus, išbandančius mažos apimties technologijas ir sprendimus; taip pat
- lėšų telkimą iš kitų šaltinių.

Šis poveikio vertinimas pateikiamas su Komisijos pasiūlymu dėl būsimos Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE), galiosiančios po 2020 m., jis atitinka Finansiniame reglamente nustatytus *ex ante* vertinimo rengimo reikalavimus.

Programos LIFE uždaviniai ir galimybės įgyvendinant kitą daugiametę finansinę programą

Pastaruoju metu atliktu programos LIFE laikotarpio vidurio vertinimu³ patvirtina, kad programa įgyvendinama veiksmingai⁴, efektyviai ir tinkamai ir kad ja padedama įgyvendinti strategiją „Europa 2020“. Be to, dauguma suinteresuotųjų subjektų programą LIFE laiko labai svarbia priemone siekiant aplinkos ir klimato politikos prioritetų.

Tačiau laikotarpio vidurio vertinime taip pat nustatytos galimybės didinti programos bendrą veiksmingumą, o tai nebus padaryta, jeigu programa LIFE 2021–2027 m. bus ir toliau įgyvendinama tokios formos ir masto, kokia ji yra dabar. Tai pirmiausia pasakytina apie galimybes didinti programos LIFE ir kitų ES fondų nuoseklumą ir programos skatinamąjį poveikį. Nustatyta ir kitų galimybių programą pagerinti – jos susijusios su strateginiu programos dėmesio centru, taip pat galimybėmis didinti programos LIFE veiksmingumą ir paprastinti jos valdymą.

Tinkamiausios galimybės

Nustatytiems uždaviniams spręsti buvo nustatytos kelios galimybės, vėliau buvo patikrintas jų veiksmingumas, efektyvumas ir nuoseklumas. Taigi nustatyta keletas konkrečių galimybių naująją programą pagerinti, ir tai apibūdinama toliau šiame dokumente.

Buvo galutinai atrinktos trys galimybės, susijusios su programos **apreptimi ir taikymo sritimi**:

¹ https://ec.europa.eu/commission/state-union-2017_lt.

² Nuolatinio poreikio imtis veiksmų įvairiose aplinkos politikos ir klimato kaitos srityse, siekiant užtikrinti atitinkamų ES teisės aktų bei Paryžiaus susitarimo laikymąsi ir energetikos sąjungos sukūrimą, analizė pateikta 4 priede.

³ EK (2017 m.), [Aplinkos ir klimato politikos programos laikotarpio vidurio vertinimo ataskaita, SWD\(2017\) 355 final](#). Ecorys (2017 m.), *Support for an external and independent LIFE Mid Term Evaluation Report*.

⁴ Remiantis pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių, taikytinų vertinant projektų veiklos rezultatus, analize.

1. išplėsti programos LIFE taikymo sritį ir įtraukti gebėjimų stiprinimo projektus, susijusius su švaria energija (sukuriant atskirą paprogramę „Perėjimas prie švarios energijos“) – taip būtų laikomasi nuoseklesnio požiūrio į gebėjimų stiprinimo projektų finansavimą švarios energijos srityje, kartu gerinant galimybes dotacijas gauti platesniam dotacijų gavėjų ratui.
2. Didinti pagal programą LIFE teikiamą paramą gamtos ir biologinės įvairovės tikslų integravimui. Taip būtų gerinamas gamtos finansavimas ir geresniu minėtų aspektų integravimu būtų užtikrintas didesnis bendros ES biudžeto struktūros nuoseklumas. Tačiau tam gali prireikti aplinkos institucijų papildomo planavimo ir koordinavimo pastangų.
3. Nustačius, kad programa LIFE gali būti taikoma ir ES užjūrio šalims bei teritorijoms, konkrečiai gamtos ir biologinės įvairovės veiksmams, įgyvendinamiems pagal paprogramę „Gamta ir biologinė įvairovė“, būtų užpildoma galima schema BEST⁵ finansavimo spraga.

Jeigu biudžetas būtų specialiai padidintas siekiant įtraukti perėjimo prie švarios energijos ir (arba) gamtos paprogramę, šios galybės (1 ir 2) turėtų būti įtrauktos į programos LIFE struktūrą.

Galutinai buvo atrinktos devynios galybės, susijusios su programos **rezultatų įgyvendinimo mechanizmais** ir **programos valdymu**.

Siekiant pagerinti programos LIFE veiklos rezultatus ir padidinti jos skatinamąjį poveikį, buvo nagrinėtos dvi galybės, susijusios su visų ES valstybių narių pareiškėjų galimybe naudotis programa LIFE. Galimybė nustatyti, kad parama būtų teikiama centralizuotai visam nacionalinių informacijos centrų tinklui, o ne nacionaliniams gebėjimų stiprinimo projektams, kaip dabar daroma (šiuo atveju prieiga galima tik tam tikroms valstybėms narėms), vertinama teigiamai. Galimybę didinti bendro finansavimo normą reikėtų toliau svarstyti, kai bus priimtas sprendimas dėl kitos daugiametės finansinės programos bendros programos LIFE formos ir biudžeto, ir bus atsižvelgiama į atsirandančius poreikius.

Buvo svarstytos keturios papildomos galybės pagerinti Programos veiklos rezultatus ir padidinti jos skatinamąjį poveikį. Remiantis su bandomaisiais integruotaisiais projektais susijusia patirtimi, įgyta dirbant pagal dabartinę programą LIFE, stipriausia priemone laikomas strateginių integruotųjų projektų išplėtimas. Tačiau tam reikėtų papildomo biudžeto, palyginti su dabartine programa.

Galimybės didinti atkartojimą ir programos lankstumą bei užtikrinti galimybę programa spręsti pagrindinius ir kylančius klausimus supaprastinant reglamentą ir daugiametę darbo programą didelio neigiamo poveikio neturi, taigi abi jas reikėtų įtraukti. Kalbant apie finansines priemones, būtų naudinga, jeigu dabartinės programos LIFE bandomosiomis priemonėmis sukurti rezultatai galėtų būti skleidžiami pasinaudojant fondu „InvestEU“.

Kaip bus stebimi ir vertinami veiklos rezultatai?

Veiklos rezultatai ir toliau bus vertinami programos ir paprogramių lygmeniu, taikant dabartinį projektams grindžiamą metodą. Tačiau buvo nustatyta papildomų veiklos rezultatų kriterijų, siekiant gerinti programos LIFE skatinamojo poveikio ir indėlio remiant

⁵ [Savanoriška biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų Europos užjūrio teritorijų \(BEST\) schema](#) – iniciatyva, kuria siekiama remti biologinės įvairovės, įskaitant jūrų biologinę įvairovę, išsaugojimą ir tausų ekosisteminių paslaugų, įskaitant ekosistema grindžiamą požiūrį į prisitaikymą prie klimato kaitos ir klimato kaitos švelninimą, naudojimą Sąjungos atokiausiuose regionuose ir užjūrio šalyse bei teritorijose.

visuomenės keitimąsi stebėseną ir vertinimą. Šio taikymo našta teks daugiausia Komisijai, siekiant nedidinti dabar taikomų ataskaitų teikimo reikalavimų ir užtikrinti tikslų ir patikimą ataskaitų teikimą.

Du išsamūs vertinimai bus atlikti iki laikotarpio vidurio (iki 2024 m.) ir baigiantis programavimo laikotarpiui (iki 2027 m.).